

BAB III

MÉTODE PANALUNGTIKAN

Dina ieu bab dipedar tujuh hal nu aya patalina jeung métode panalungtikan. Hal-hal anu dipedar téh, nyaéta: (1) data jeung sumber data panalungtikan; (2) desain panalungtikan; (3) métode panalungtikan; (4) wangenan operasional; (5) instrumén panalungtikan; (6) téhnik panalungtikan; jeung (7) téhnik ngolah data.

3.1. Data jeung Sumber Data Panalungtikan

Data ieu panalungtikan nyaéta wacana (téks) “Balé Bandung” nu dianalisis tina segi struktur makro nu ngawengku téma puseur, superstruktur nu ngawengku skématis, jeung struktur mikro nu ngawengku semantik, sintaksis, stilistik, jeung rétoris.

Ari nu jadi sumber data dina ieu panalungtikan téh nyaéta rubrik “Balé Bandung” dina majalah *Manglé* nu medal dina taun 2012. *Manglé* mangrupa majalah Sunda nu medal mingguan. Dina taun 2012, Majalah *Manglé* medal 51 nomer, nyaéta ti mimiti nomer 2355 édisi tanggal 5 – 11 Januari 2012 nepi ka *Manglé* nomer 2405 édisi tanggal 27 Désémber 2012 – 2 Januari 2013. Tina 51 nomer *Manglé* nu medal, teu sakabéhna aya wacana “Balé Bandung”. Sumber data ieu panalungtikan bisa dititénan dina tabél di handap.

Tabél 3.1
Sumber Data

No	Nomer Medal	Terbit Tanggal	Judul	Téma	Keterangan
1	2355	5 – 11 Januari 2012	Ngurus Vila Waé Teu Bisa	Gambaran birokrasi pamaréntahan dina ngaréngsékeun pasulanan ngadegna villa jeung miara lingkungan	

Irpan Maulana, 2014
Adegan wacana rubrik balé bandung dina majalah manglé (Analisis Wacana Kritis Modél Teun A. van Dijk)
Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

No	Nomer Medal	Terbit Tanggal	Judul	Téma	Keterangan
2	2356	12 – 18 Januari 2012	-		Teu ayaan Balé Bandungna
3	2357	19 – 25 Januari 2012	Sawangan Hirup Urang Sunda	Pamadegan ngeunaan sawangan hirup urang Sunda utamana nu patali jeung kapamingpinan sarta pamaréntahan	
4	2358	26 Januari – 1 Pebruari 2012	Ti Dwifungsi ABRI ka Partéy Pulitik	Gambaran kumaha lalampahan para pamingpin, utamana nu cicing di korsi déwan législatif, ti mimiti jaman Orde Baru nepi ka kiwari	
5	2359	2 – 8 Pebruari 2012	Taun 2020-an	Harepan kana pamaréntahan nu beresih tur bener dina sagala widang, utamana nu bisa ngaraharjakeun rahayatna	
6	2360	9 – 15 Pebruari 2012	Ulubiung	Gambaran sikep kritis tur partisipasi rahayat dina niténan tur méré kritik ka pamaréntahan kiwari	
7	2361	16 – 21 Pebruari 2012	Sakola Runtuh	Gambaran kakuciwa ka pamaréntahan nu loba korupsi, utamana dina widang pendidikan, nu digambarakeun nalika aya sakola nu runtuh	
8	2362	22 – 28 Pebruari	Konférénsi Pers	Harepan pangarang sabada niténan	

Irpan Maulana, 2014

Adegan wacana rubrik balé bandung dina majalah manglé (Analisis Wacana Kritis Modél Teun A. van Dijk)

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

No	Nomer Medal	Terbit Tanggal	Judul	Téma	Keterangan
		2012		konférénsi pers ti SBY dina ngaréngsékeun pasualan KPK	
9	2363	1 – 7 Maret 2012	Kakuciwa ka Partéy Pulitik	Gambaran kakuciwa masarakat ku polah partéy pulitik dina jaman kiwari nu leuwih mentingkeun pisan kapentingan pribadina bari teu maliré kana kapentingan rahayatna	
10	2364	8 – 14 Maret 2012	Saban 21 Pébruari	Harepan ka masarakat sangkan bisa ngamumulé basa jeung budaya Sunda	
11	2365	15 – 21 Maret 2012	Nu Jadi Panyileukan	Kahayang pikeun néangan pamaréntahan nu teu mopohokeun kana sajarahna tur teu ngagul-ngagul hal-hal nu datangna ti nagara deungeun	
12	2366	22 – 28 Maret 2012	Wawaran ka Publik	Harepan rahayat nu hayang pamaréntahan wani dina nepikeun sagala hasil gawéna dina nyangking pamaréntahan	
13	2367	29 Maret – 4 April 2012	Poténsi	Harepan sangkan pamaréntah bisa ngagali tur mekarkeun poténsi nu aya di rahayatna	
14	2368	5 – 11 April	Radikalisasi	Gambaran kumaha	

Irpan Maulana, 2014

Adegan wacana rubrik balé bandung dina majalah manglé (Analisis Wacana Kritis Modél Teun A. van Dijk)

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

No	Nomer Medal	Terbit Tanggal	Judul	Téma	Keterangan
		2012	Gerakan Mahasiswa jeung Buruh	sikep kritis paramahasiswa nalika niténan pamaréntahan kiwari	
15	2369	12 – 18 April 2012	Aspirasi	Kahayang ti rahayat sangka pamaréntah tetep ngadéngé tur maliré kana sagala aspirasi ti rahayatna	
16	2370	19 – 25 April 2012	Musawarah	Gambaran kontribusi ti tiap séké sélér bangsa pikeun ngamajukeun nagarana	
17	2371	26 April – 2 Mei 2012	Getih Indonésia	Harepan sangkan sikep rahayat nu kudu terus diguar sangkan nyaah ka lemah caina	
18	2372	3 – 9 Mei 2012	Integrasi Bangsa	Gambaran kasus nu tumiba di Indonésia, utamana pacéngkadan nu lumangsung di tiap daérah nu bakal ngaruksak kana persatuan bangsa	
19	2373	10 – 16 Mei 2012	Teu Ditawarkeun ti Awalna	Gambaran ngeunaan runtuhna pamaréntahan di tiap jaman alatan pamingpin keukeuh pageuh nyekel jabatanana	
20	2374	17 – 23 Mei 2012	Nu Kaliwat tur Kapopohokeun	Sikep masarakat Indonésia nu nganggap sagala paninggalan	

Irpan Maulana, 2014

Adegan wacana rubrik balé bandung dina majalah manglé (Analisis Wacana Kritis Modél Teun A. van Dijk)

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

No	Nomer Medal	Terbit Tanggal	Judul	Téma	Keterangan
				pamaréntahan jaman baheula goréng, boh jaman Walanda boh jaman Orde Baru, nepi ka sagala kahadéanana dianggap teu aya gunana	
21	2375	24 – 30 Mei 2012	Sumanget Koréa	Harepan ti Karno sangkan paragenerasi ngora boga sumanget siga bangsa Koréa dina ngamajukeun bangsana	
22	2376	31 Mei – 6 Juni 2012	Di Ahir Jabatan	Gambaran ngeunaan pamingpin bangsa nu keur kumawasa di pamaréntahan nalika geus wancina marén	
23	2377	7 – 13 Juni 2012	Gebragan Buyung	Nyaritakeun ngeunaan hiji tokoh nasional nu boga tanggung jawab nalika nyekel hiji jabatan tur wani ngedalkeun pamadeganana pikeun nanjeurkeun bebeneran	
24	2378	14 – 20 Juni 2012	Pancasila	Harepan ka pamaréntah sangkan Pancasila minangka idéologi bangsa dilarapkeun sakumaha mistina	
25	2379	21 – 27 Juni 2012	Cai Walungan Canémbrang Hérang	Gambaran rahayat nu mikahayang aya pamingpin nu	

Irpan Maulana, 2014

Adegan wacana rubrik balé bandung dina majalah manglé (Analisis Wacana Kritis Modél Teun A. van Dijk)

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

No	Nomer Medal	Terbit Tanggal	Judul	Téma	Keterangan
				leuwih pro dina miara lingkunganana, utamana pamingpin di Jawa Barat.	
26	2380	28 Juni – 4 Juli 2012	Héroy ku Kakawasaan	Nyaritakeun ngeunaan partéy pulitik nu leuwih mentingkeun kumaha carana meunangkeun kakawasaan bari teu didukung ku SDM nu hadé	
27	2381	5 – 11 Juli 2012	Geus Opat Belas Taun	Kritik ka pamaréntahan nalika réformasi nu digembor-gemborkeun teu jalan sakumaha mistina	
28	2382	12 – 18 Juli 2012	Mangeluk Partéy Pulitik (Parpul)	Kakuciwa ka partéy pulitik nu ngusulkeun sangkan Undang-undang KPK dirévisi	
29	2383	19 – 25 Juli 2012	Aya Kénéh Harepan	Harepan anu gedé ti masarakat kana munculna pamingpin nagara nu beresih tina korupsi, euyeub ku préstasi, sarta mibanda ajén kapamingpinan anu luhur	
30	2384	26 Juli – 1 Agustus 2012	Ngahéjolémbokkeun Kota	Kahayang rahayat sangkan pamaréntah dina ngamajukeun pangwangunan teu	

Irpan Maulana, 2014

Adegan wacana rubrik balé bandung dina majalah manglé (Analisis Wacana Kritis Modél Teun A. van Dijk)

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

No	Nomer Medal	Terbit Tanggal	Judul	Téma	Keterangan
				poho dina miara lingkungan	
31	2385	2 – 8 Agustus 2012	Ngalegaan Cakrawala Sawangan jeung Pamikiran	Sajarah kamekaran idéologi nu dipatalikeun jeung kahirupan kiwari	
32	2386	9 – 15 Agustus 2012	Idéologi jeung Program	Idéologi jeung program urang Sunda dina nyanghareupan pamaréntahan kiwari	
33	2387	16 – 22 Agustus 2012	-		Teu Ayaan Balé Bandung
34	2388	23 – 29 Agustus 2012	Mundur tina Jabatan	Sikep parapamingpin di nagara Indonésia nu nganggap yén jabatan téh sagala-sagalana, nepi ka teu daék ngencagkeun kalungguhanna saupama kabaud ku kasus korupsi atawa kasus kajahatan séjénna.	
35	2389	6 – 12 Séptémber 2012	Sabada Lebaran	Harepan sangkan pamaréntah bisa ngaévaluasi tur ngaréngsékeun kinerjana, utamana dina birokrasi	
36	2390	13 – 19 Séptémber 2012	Ahir Pamaréntahan SBY	Gambaran raport pamaréntahan SBY nu kakawasaanana téréh réngsé	
37	2391	20 – 26 Séptémber 2012	-		Teu Ayaan Balé Bandung

Irpan Maulana, 2014

Adegan wacana rubrik balé bandung dina majalah manglé (Analisis Wacana Kritis Modél Teun A. van Dijk)

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

No	Nomer Medal	Terbit Tanggal	Judul	Téma	Keterangan
38	2392	27 Séptémber – 3 Oktober 2012	Héngkéna Kapamingpinan Nasional	Kurangna karakter parapamingpin di pamaréntahan dina ngajalankeun jabatanana	
39	2393	4 – 10 Oktober 2012	Keurseus Kasundaan	Urang Sunda nu kudu mikaweruh kana sajarahna	
40	2394	11 – 17 Oktober 2012	Saha Mangkelukna?	Kritik ka lembaga législatif nu hayang ngalemahkeun KPK	
41	2395	18 – 24 Oktober 2012	Satutas Pidato SBY, Tuluy Kumaha?	Harepan sangkan pamaréntahan bisa ngaréngsékeun pacéngkadan KPK sabada pidato ti SBY	
42	2396	25 – 31 Oktober 2012	Kaom Jurnalis Sunda, Usik!	Sikep kritis ti parajurnalis jeung média massa nu kudu terus dironjatkeun pikeun ngamajukeun nagara	
43	2397	1 – 7 Novémber 2012	-		Teu Ayaan Balé Bandung
44	2398	8 – 14 Novémber 2012	Pacéngkadan di Lampung	Kakuciwa rahayat nalika ngabandungan sikep pamaréntah dina ngaréngsékeun pacéngkadan nu lumangsung di Lampung	
45	2399	15 – 21 Novémber 2012	Kapamingpinan Anyar	Harepan rahayat sangkan aya pamingpin nu bisa mawa karaharjaan ka rahayatna	
46	2400	22 – 28	2013 – 2018	Gambaran ngeunaan	

Irpan Maulana, 2014

Adegan wacana rubrik balé bandung dina majalah manglé (Analisis Wacana Kritis Modél Teun A. van Dijk)

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

No	Nomer Medal	Terbit Tanggal	Judul	Téma	Keterangan
		Novémber 2012		harepan masarakat Sunda kana kapamingpinan Gubernur anyar ka hareupna	
47	2401	29 Novémber – 5 Désémber 2012	Camat jeung Lurah	<i>Ujung tombak</i> pamaréntahan nu mingpin rahayat nu can bisa ngariksa rahayatna	
48	2402	6 – 12 Désémber 2012	Rieke Diah Pitaloka – Teten Masduki	Tokoh nu bakal jadi calon pamingpin Jawa Barat ka hareupna	
49	2403	13 – 19 Désémber 2012	Milih Langsung jeung Teu Langsung	Gambaran ngeunaan kahéngkérangan jeung kapunjulan sistem pemilukada di Indonésia	
50	2404	20 – 26 Désémber 2012	Pasaratan	Harepan rahayat ka pamingpin nu bakal manggung ka hareupna ngaliwatan pasaratan-pasaratan nu geus tangtu	
51	2405	27 Désémber 2012- 2 Januari 2013	-		Kandaga Carpon

Artikel nu jadi sampel dina ieu panalungtikan dipilih sacara purposip (*purposive sample*), dumasar kana pamarekan Fraenkel & Wallen (1993:87-88), nu nétélakeun:

“.... Based on previous knowledge of a population and the specific purpose of the research, investigators use personal judgement to select a sample. Researchers assumes they can use their knowledge of the population to judge whether or not a particular sample will be representative. Purposive sampling

Irpan Maulana, 2014

Adegan wacana rubrik balé bandung dina majalah manglé (Analisis Wacana Kritis Modél Teun A. van Dijk)

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

is different from convenience sampling in that researchers do not simply study whoever is available, but use their judgement to select a sample which they believe, based on prior information, will provide the data they need.”

(“...dumasar kana pangaweruh saméméhna yén dina hiji populasi jeung tujuan anu husus dina panalungtikan, nu ngagunakeun pamadeganana sorangan pikeun milih hiji sampel. Panalungtik ngabogaan anggapan yén maranéhanana bisa ngagunakeun pangaweruhna ngeunaan populasi pikeun nangtukeun naha sampel nu tangtu baris jadi sampel anu hadé. Sampel purposive béda jeung sampel nu aya dina panalungtikan nu sipatna biasa, sarta teu sakabéh panalungtik bisa ngagunakeunana. Najan kitu parapanalungtik ngagunakeun kaputusanana pikeun milih hiji sampel nu cek maranéhanana bisa dipercaya, dumasar kana informasi saméméhna, sarta éta sampel baris ngalengkepan kana data nu dibutuhkeun.”)

Tina éta sumber data, saterusna dipasing-pasing dumasar kana téma caritana.

Éta téma téh nyaéta:

- 1) Wacana nu témana ngeunaan kritik ka pamaréntahan nu bisa katitén tina tabél ieu di handap.

Tabél 3.2
Wacana nu Témana Kritik ka Pamaréntahan

No	Nomer Medal	Terbit Tanggal	Judul	Keterangan
1	2359	2 – 8 Pebruari 2012	Taun 2020-an	
2	2360	9 – 15 Pebruari 2012	Ulubiung	
3	2361	16 – 21 Pebruari 2012	Sakola Runtuh	
4	2363	1 – 7 Maret 2012	Kakuciwa ka Partéy Pulitik	
5	2366	22 – 28 Maret 2012	Wawaran ka Publik	
6	2367	29 Maret – 4 April 2012	Poténsi	
7	2368	5 – 11 April 2012	Radikalisasi Gerakan Mahasiswa jeung Buruh	
8	2369	12 – 18 April	Aspirasi	

Irpan Maulana, 2014

Adegan wacana rubrik balé bandung dina majalah manglé (Analisis Wacana Kritis Modél Teun A. van Dijk)

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

No	Nomer Medal	Terbit Tanggal	Judul	Keterangan
		2012		
9	2372	3 – 9 Mei 2012	Integrasi Bangsa	
10	2373	10 – 16 Mei 2012	Teu Ditawarkeun ti Awalna	
11	2378	14 – 20 Juni 2012	Pancasila	
12	2380	28 Juni – 4 Juli 2012	Héroy ku Kakawasaan	
13	2381	5 – 11 Juli 2012	Geus Opat Belas Taun	
14	2385	2 – 8 Agustus 2012	Ngalegaan Cakrawala Sawangan jeung Pamikiran	
15	2386	9 – 15 Agustus 2012	Idéologi jeung Program	
16	2389	6 – 12 Séptémber 2012	Sabada Lebaran	
17	2395	18 – 24 Oktober 2012	Satutas Pidato SBY, Tuluy Kumaha?	
18	2396	25 – 31 Oktober 2012	Kaom Jurnalis Sunda, Usik!	
19	2398	8 – 14 Novémber 2012	Pacéngkadan di Lampung	
20	2403	13 – 19 Désémber 2012	Milih Langsung jeung Teu Langsung	

- 2) Wacana nu témana ngeunaan kritik kana kapamingpinan nu bisa katitén tina tabél 3.3 dina kaca saterusna.

Irpan Maulana, 2014

Adegan wacana rubrik balé bandung dina majalah manglé (Analisis Wacana Kritis Modél Teun A. van Dijk)

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

Tabel 3.3
Wacana nu Témana Kritik kana Kapamingpinan

No	Nomer Medal	Terbit Tanggal	Judul	Keterangan
1	2357	19 – 25 Januari 2012	Sawangan Hirup Urang Sunda	
2	2362	22 – 28 Pebruari 2012	Konférensi Pers	
3	2376	31 Mei – 6 Juni 2012	Di Ahir Jabatan	
4	2383	19 – 25 Juli 2012	Aya Kénéh Harepan	
5	2388	23 – 29 Agustus 2012	Mundur tina Jabatan	
6	2390	13 – 19 Séptémber 2012	Ahir Pamaréntahan SBY	
7	2392	27 Séptémber – 3 Oktober 2012	Héngkéna Kapamingpinan Nasional	
8	2399	15 – 21 Novémber 2012	Kapamingpinan Anyar	
9	2400	22 – 28 Novémber 2012	2013 – 2018	
10	2401	29 Novémber – 5 Désémber 2012	Camat jeung Lurah	
11	2402	6 – 12 Désémber 2012	Rieke Diah Pitaloka – Teten Masduki	
12	2404	20 – 26 Désémber 2012	Pasaratan	

- 3) Wacana nu témana ngeunaan kritik ka déwan législatip, boh ka parapolitisina boh ka parapartéy pulitikna, nu bisa katitén tina tabél ieu di handap.

Tabel 3.4
Wacana nu Témana Kritik ka Déwan Législatip

No	Nomer Medal	Terbit Tanggal	Judul	Keterangan
1	2358	26 Januari – 1 Pebruari 2012	Ti Dwifungsi ABRI ka Partéy Pulitik	

Irpan Maulana, 2014

Adegan wacana rubrik balé bandung dina majalah manglé (Analisis Wacana Kritis Modél Teun A. van Dijk)

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

No	Nomer Medal	Terbit Tanggal	Judul	Keterangan
2	2363	1 – 7 Maret 2012	Kakuciwa ka Partéy Pulitik	
3	2380	28 Juni – 4 Juli 2012	Héroy ku Kakawasaan	
4	2394	11 – 17 Oktober 2012	Saha Mangkelukna?	

- 4) Wacana nu témana ngeunaan kritik dina miara lingkungan nu bisa katitén tina tabél wacana ieu di handap.

Tabél 3.5
Wacana nu Témana Kritik Teu Dipaliréna Lingkungan

No	Nomer Medal	Terbit Tanggal	Judul	Keterangan
1	2355	5 – 11 Januari 2012	Ngurus Vila Waé Teu Bisa	
2	2379	21 – 27 Juni 2012	Cai Walungan Canémbrang Hérang	
3	2384	26 Juli – 1 Agustus 2012	Ngahéjolémbokkeun Kota	

- 5) Wacana nu témana ngeunaan tokoh atawa inohong nu bisa katitén tina tabél ieu di handap.

Tabél 3.6
Wacana nu Témana ngeunaan Tokoh

No	Nomer Medal	Terbit Tanggal	Judul	Keterangan
1	2377	7 – 13 Juni 2012	Gebragan Buyung	

- 6) Wacana nu témana ngeunaan rahayat jeung pamingpin nu poho kana sajarahna. Ieu wacana bisa katitén tina tabél ieu di handap.

Tabél 3.7
Wacana nu Témana ngeunaan Rahayat jeung Pamingpin nu Poho kana Sajarah

Irpan Maulana, 2014

Adegan wacana rubrik balé bandung dina majalah manglé (Analisis Wacana Kritis Modél Teun A. van Dijk)

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

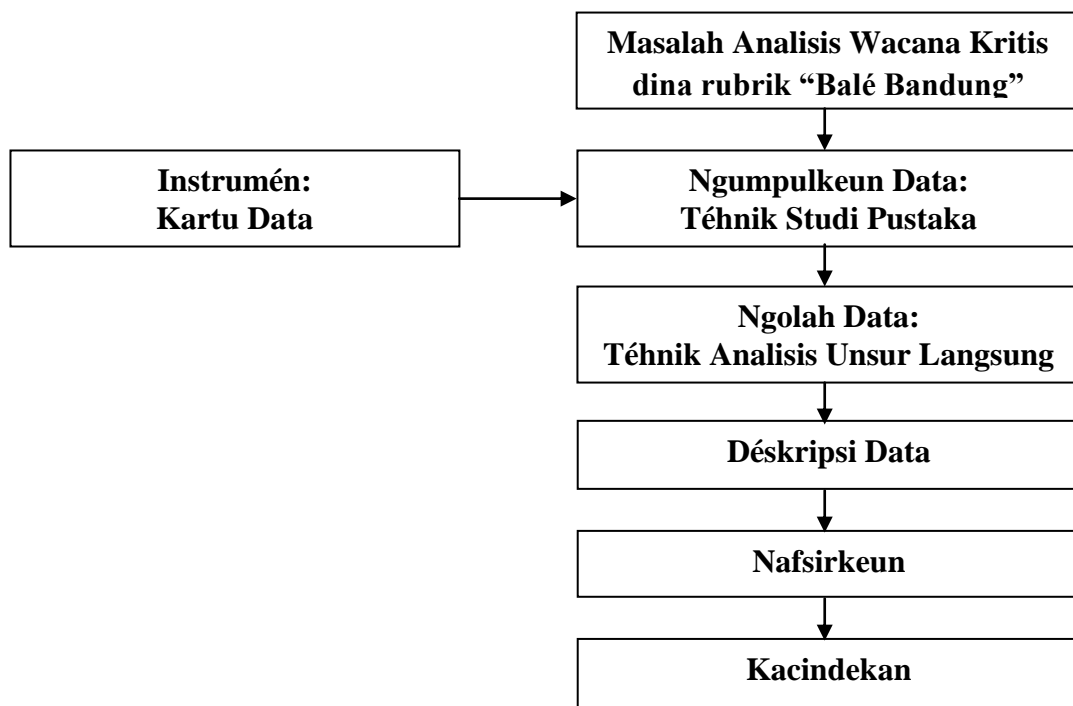
No	Nomer Medal	Terbit Tanggal	Judul	Keterangan
1	2365	15 – 21 Maret 2012	Nu Jadi Panyileukan	
2	2374	17 – 23 Mei 2012	Nu Kaliwat tur Kapopohokeun	
3	2393	4 – 10 Oktober 2012	Keurseus Kasundaan	

Saterusna, tina papasingan wacana dumasar kana téma dina kaca saméméhna, ditangtukeun tujuh édisi majalah *Manglé* anu masing-masing ngamuat rubrik “Balé Bandung”. Ieu tujuh wacana téh dipilih lantaran dianggap bisa ngawakilan sakabéh wacana nu medal dina taun 2012. Éta wacana téh nyaéta:

- 1) “Kakuciwa ka Partéy Pulitik” (*Manglé* nomer 2363 medal tanggal 1 – 7 Maret 2012);
- 2) “Nu Kaliwat tur Kapopohokeun” (*Manglé* nomer 2374 medal tanggal 17 – 23 Méi 2012);
- 3) “Gebragan Buyung” (*Manglé* nomer 2377 medal tanggal 24 – 30 Méi 2012);
- 4) “Cai Walungan Canémbrang Hérang” (*Manglé* nomer 2379 medal tanggal 21 – 27 Juni 2012);
- 5) “Héroy ku Kakawasaan” (*Manglé* nomer 2380 medal tanggal 28 Juni – 4 Juli 2012);
- 6) “Aya Kénéh Haepan” (*Manglé* nomer 2383 medal tanggal 19 – 25 Juli 2012);
- 7) “Mundur tina Jabatan” (*Manglé* nomer 2388 medal tanggal 23 – 29 Agustus 2012);

3.2. Desain Panalungtikan

Ari desain panalungtikan atawa bagbagan prosés panalungtikan nu digunakeun dina ieu panalungtikan ngawengku studi pustaka, ngumpulkeun data, idéntifikasi data, ngolah data, jeung satuluyna hasil data dilaporkeun dina eusi panalungtikan. Desain ieu panalungtikan bisa katitén dina gambar 3.1.

Gambar 3.1
Désain Panalungtikan

3.3. Méthode Panalungtikan

Istilah méthode asalna tina kecap *methods* (basa Latén), nu hartina tarékah, stratégi, atawa *siasat* maham *réalitas* (kanyataan) dumasar léngkah-léngkah sistematis

Irpan Maulana, 2014

Adegan wacana rubrik balé bandung dina majalah manglé (Analisis Wacana Kritis Modél Teun A. van Dijk)

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

pikeun ngungkulan runtuyan sabab-akibat (*kausalitas*). Fungsina métode pikeun ngungkulan pasualan dina panalungtikan (Sugiono, 2009:34).

Métode panalungtikan mangrupa bagian anu kawilang penting dina hiji kagiatan panalungtikan, éta hal téh mangrupa tarékah pikeun ngahontal udagan dina panalungtikan. Métode anu digunakeun dina ieu panalungtikan nyaéta métode déskriptif. Ieu pamarekan mangrupa prosedur panalungtikan anu ngahasilkeun data déskriptif dina wangun kekecapan tinulis atawa lisan ti jalma atawa paripolah nu keur ditalungtik (Bogdan & Taylor dina Moeloeng, 2002:3).

Sifat tina ieu panalungtikan nyaéta déskriptif. Métode déskriptif bisa dihartikeun minangka prosedur dina ngaréngsékeun pasualan nu keur ditalaah ku cara ngagambarkeun kaayaan subjek atawa objék panalungtikan (jalma, lembaga, masarakat, jeung réa-réa deui) di waktu ayeuna dumasar kana fakta-fakta nu nyampak sakumaha ayana. Data nu dikumpulkeun mangrupa kecap-kecap atawa gambar, lain mangrupa angka-angka. Ieu hal bisa ngadorong panalungtik pikeun nyurahan hiji téks téh sakabéh bagianana sacara gembleng (Moeloeng, 2002:6). Format déskriptif kualitatif mibanda tujuan pikeun ngagambarkeun sawatara kondisi, situasi, atawa fénoména réalitas sosial di masarakat nu dijadikeun objék panalungtikan.

3.4. Wangenan Operasional

Sangkan henteu nimbulkeun salah tapsir ti nu maca, ieu di handap dijelaskeun kalawan écés ngeunaan wangenan operasional anu digunakeun dina ieu panalungtikan.

- a) Adegan wacana dina ieu panalungtikan nyaéta wangunan wacana disawang tina komponén-komponénna. Ari komponén-komponén wacana nu digunakeun kumaha pamarekan nu dipaké nalika nganalisis wacanana. Dina ieu panalungtikan komponén wacana nu digunakeun dumasar kana pamarekan Teun A. van Dijk nu ngawengku 1) struktur makro, 2) superstruktur, jeung 3) struktur mikro.

- b) Analisis wacana kritis dina ieu panalungtikan nyaéta ulikan ngeunaan struktur pesan dina komunikasi anu henteu ukur museurkeun paniténa kana téks wungkul, tapi nyosok jero ogé kana hal-hal nu aya di saluareun téksna sorangan.
- c) Analisis wacana kritis modél Teun A. van Dijk dina ieu panalungtikan nyoko kana analisis wacana dumasar kana tilu tingkatan waktu nyurahan ma'na nu aya dina téks. Ieu tilu tingkatan téh nyaéta: (1) struktur makro nu mangrupa ma'na sacara umum tina hiji téks, nu bisa dititénan kalawan ningali kana topik atawa téma nu diasongkeun dina hiji wacana; (2) superstruktur, mangrupa struktur wacana nu aya patalina jeung rangka hiji téks, kumaha bagian-bagian téks kawangun ngajanggélék jadi hiji wacana sacara gembleng; jeung (3) struktur mikro, nyaéta ma'na tina wacana nu bisa dititénan tina sababaraha bagian nu ngarojong kana téks saperti kecap, kalimah, proposisi, anak kalimah, paraphrase, jeung gambar.

3.5. Instrumén Panalungtikan

Instrumén panalungtikan nyaéta alat atawa fasilitas anu digunakeun ku panalungtik dina ngumpulkeun data sangkan pagawéanana leuwih gampang jeung hasilna leuwih hadé, dina harti leuwih taliti, lengkep, jeung sistematis, nepi ka leuwih gampang pikeun diolah (Arikunto, 2006:160).

Instrumén nu digunakeun dina ieu panalungtikan aya dua rupa, nyaéta (1) instrumén pangumpul data jeung (2) instrumén pangolah data.

Instrumén pangumpul data nu digunakeun mangrupa lambar kartu data. Kartu data dina ieu panalungtikan boga pungsi pikeun ngumpulkeun data nu mangrupa informasi nu patali jeung (1) sumber data, nu ngawengku tujuh téks “Balé Bandung” nu aya dina majalah *Manglé* nu medal dina taun 2012; jeung (2) komponén analisis wacana kritis modél Teun A. van Dijk nu ngawengku (1) struktur makro, nu puseur surahanana kana tématik; (2) superstruktur nu puseur surahanana kana skématis, jeung (3) struktur mikro nu puseur surahanana kana semantik, sintaksis, stilistik, jeung rétoris. Tujuan digunakeunana kartu data sangkan babari dina proses analisis data jeung dina nyieun

kacindekanana. Kartu data nu digunakeun dina ieu panalungtikan katitén saperti gambar 3.2.

KARTU DATA	
A. Aya Kénéh Harepan	
(M 2383/AKH/Kaca/Alinéa/Kalimah)	
1. Struktur Makro	: Tématik (Téma Puseur)
2. Superstruktur	: Skématik
3. Struktur Mikro	:
a. Semantik	: 1. Latar
	: 2. Detil
	: 3. Maksud
	: 4. Pamungkir
b. Sintaksis	: 1. Kohérénsi
	: 2. Wangun Kalimah
	: 3. Kecap Sulur/Ganti
c. Stilistik	: 1. Léksikon (Pilihan Kecap)
d. Rétoris	: 1. Grafis
	: 2. Métafora

Gambar 3.2
Kartu Data

Keterangan :

- A : nuduhkeun abjad awal di judul wacana
- () : nuduhkeun majalah *Manglé* édisi nomer/singgetan judul wacana/kaca téks “Balé Bandung”/Paragraf ka-/kalimah ka- tina data nu kapanggih pikeun dianalisis

Instrumén pangolah data nu digunakeun mangrupa format analisis. Eusina ngawengku (1) struktur wacana, (2) unit wacana, jeung (3) indikator wacana. Ieu instrumén pangolah data katitén tina tabél 3.8.

Tabél 3.8
Instrumén Pangolah Data

STRUKTUR	UNIT WACANA	INDIKATOR
----------	-------------	-----------

Irpan Maulana, 2014

Adegan wacana rubrik balé bandung dina majalah manglé (Analisis Wacana Kritis Modél Teun A. van Dijk)

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

WACANA		
Struktur Makro	Tematik	Téma
Superstruktur	Skématis	Skéma
Struktur Mikro	Semantik	1. Latar 2. Wincik/detil 3. Maksud 4. Pamungkir
	Sintaksis	1. Kohérénsi 2. Wangun kalimah 3. Kecap sulur
	Stilistik	Leksikon/pilihan kecap
	Rétoris	1. Grafis 2. Métafora

3.6. Téhnik Ngumpulkeun Data

Téhnik ngumpulkeun data nu digunakeun dina ieu panalungtikan nyaéta téhnik dokuméntasi. Ieu téhnik digunakeun pikeun nganalisis struktur tina rubrik “Balé Bandung”. Dina ngumpulkeun data pikeun bahan panalungtikan léngkah-léngkahna ieu di handap.

- 1) Ngumpulkeun sakabéh majalah *Manglé* nu medal dina taun 2012;
- 2) Milih majalah *Manglé* nu di jerona aya rubrik “Balé Bandung”;
- 3) Milah-milah rubrik “Balé Bandung” dumasar kana témana;
- 4) Milih rubrik “Balé Bandung” nu témana pulitik;
- 5) Nyirian kekecapan, kalimah atawa paragraf nu bisa dijadikeun sumber dina panalungtikan; jeung
- 6) Nganomeran jeung ngodean data.

Irpan Maulana, 2014

Adegan wacana rubrik balé bandung dina majalah manglé (Analisis Wacana Kritis Modél Teun A. van Dijk)

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

3.7. Téhnik Ngolah Data

Tahapan dina ngolah data ieu panalungtikan nyaéta ngagunakeun téhnik analisis unsur langsung. Data nu mangrupa wacana dianalisis tina jihat struktur makro, superstruktur, jeung struktur mikro. Aya sababaraha tahapan dina ngolah data, nyaéta:

- 1) Ngaruntuykeun kartu data nurutkeun abjad Latén (alfabétis);
- 2) Nyieun papasingan data dumasar analisis wacana kritis modél Teun A. van Dijk nu nyampak tina segi (1) struktur makro nu medar téma, (2) superstruktur nu medar skema, jeung (3) struktur mikro nu medar semantik, sintaksis, stilistik, jeung rétoris.
- 3) Tahap nganalisis jeung ngadéskripsikeun sakabéh bagian-bagian wacana rubrik “Balé Bandung” dina majalah *Manglé*
- 4) Tahap napsirkeun jeung nyindekkeun dumasar kana hasil analisis téks.